Lietas Nr. C36077715
Lietas arhīva Nr. C-0777-15

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Talsos 2015.gada 26.novembrī

Talsu rajona tiesa
tiesnese Ilze Valbaka,
izskatot rakstveida procesā civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu,
konstatēja:

/pers. A/ (turpmāk – prasītāja) 2015.gada 8.septembrī cēlusi tiesā maza apmēra prasību pret /pers. B/ (turpmāk – atbildētāju) par uzturlīdzekļu, kuru apmērs ir mazāks par Ministru kabineta noteikumos noteikto minimālo bērna uzturlīdzekļu apmēru, piedziņu /pers. C/ uzturēšanai, norādot, ka bērns ir viņas aprūpē un audzināšanā, atbildētājs bērna aprūpei un uzturam līdzekļus labprātīgi dod neregulāri un nepietiekami, ka atsakās no mediatora pakalpojumiem. Prasītāja prasības pamatojumam norādījusi uz Civillikuma 177.pantu, 179.panta pirmo, piekto daļu, Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktu, 15.01.2013. MK noteikumus Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.1., 2.2.punktu, 09.10.2012. Grozījumus 30.11.2010. Ministru kabineta noteikumos Nr.1096 "Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi". Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus par labu sev bērna /pers. C/ uzturam 80 *euro*, bet ne mazāk kā 25% no MK noteiktās minimālās darba mēnešalgas līdz bērna 7 gadu vecuma sasniegšanai un ne mazāk kā 30 % no MK noteiktās minimālās darba mēnešalgas ik mēnesi pēc 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz pilngadības sasniegšanai. Prasītāja pieteikumā norādījusi, ka nevēlas uzklausīšanu tiesas sēdē. (skatīt lietas 4.-7.lapu)

2015.gada 9.septembrī atbildētājam nosūtīts prasības pieteikums un paskaidrojuma veidlapa, nosakot termiņu – 30 dienas no nosūtīšanas – paskaidrojuma iesniegšanai tiesā. (skatīt lietas 10., 12., 13.lapu)

Atbildētājs nav iesniedzis tiesai rakstveida paskaidrojumus ar iebildumiem pret prasību.

Puses nav pieteikušas lūgumu izskatīt lietu tiesas sēdē; tas saskaņā ar Civilprocesa likuma (turpmāk – CPL) 250.^{21}panta otro daļu nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

CPL 250.^{25}panta otrā daļa nosaka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Paziņojumi pusēm nosūtīti 2015.gada 14.oktobrī, norādot, ka lieta tiks izskatīta rakstveida procesā 2015.gada 26.novembrī un ka spriedums būs pieejams tiesas kancelejā no 2015.gada 26.novembra, plkst.15.00. (skatīt lietas 18., 19.lapu)

Saskaņā ar CPL 56.panta pirmo, piekto daļu un 250.^{21}pantu, ievērojot, ka prasības pieteikums, paziņojums par paskaidrojumu sniegšanu un paskaidrojuma veidlapa, kā arī paziņojums par lietas izskatīšanu rakstveida procesā atbildētājam nosūtīts ierakstītā sūtījumā uz atbildētāja deklarētās dzīvesvietas adresi, bet 2015.gada 13.oktobrī prasības pieteikums, paziņojums un paskaidrojuma veidlapa saņemta atpakaļ tiesā ar norādi pasta uzziņā „Beidzies glabāšanas laiks. Adresāts nav sastopams uz vietas. Aicinājums ievietots pasta kastītē." 11.09.2015. (skatīt lietas 16.-17.lapu); paziņojums par lietas izskatīšanu rakstveida procesā 2015.gada 26.novembrī nav saņemts atpakaļ tiesā. Līdz ar to tiesa secina, ka atbildētājam likumā paredzētajā kārtībā ir paziņots par prasību un lietas izskatīšanu rakstveida procesā 2015.gada 26.novembrī, jo prasības pieteikums un paziņojumi nosūtīti uz viņa deklarēto dzīvesvietu un viņam kā Latvijas Republikas iedzīvotājam ir jāievēro Dzīvesvietas deklarēšanas likuma noteikumus; atbildētājam pašam jāuzņemas atbildība par savas rīcības tiesiskajām sekām.

Līdz pieteikuma izskatīšanai no lietas dalībniekiem nav saņemti citi iesniegumi, pieteikumi vai lūgumi.

Tiesa, pārbaudījusi un novērtējusi pierādījumus lietā, atzīst, ka prasība par uzturlīdzekļu piedziņu ir pamatota un apmierināma pilnīgi šādu apsvērumu dēļ:

2012.gada 9.decembrī dzimis /pers. C/. Bērna vecāki ir puses šajā lietā. Šie fakti pierādīti ar lietai pievienoto bērna dzimšanas apliecību. (skatīt lietas 8.lapu)

Prasītāja prasības pieteikumā norādījusi, ka atbildētājs bērna aprūpei un uzturam līdzekļus labprātīgi dod neregulāri un nepietiekami. Atbildētājs šo faktu nav apstrīdējis. (skatīt lietas 6.lapu)

Ar lietai pievienoto Personu datu pārlūka izziņu, Kolkas pagasta pārvaldes izziņu un Tiesu Informatīvajā Sistēmā pieejamo informāciju pierādīts, ka prasītājai un pušu kopīgajam bērnam ir viena dzīvesvieta. (skatīt lietas 9., 20.lapu)

Lietā nav pierādījumu, ka atbildētājs ik mēnesi nodrošinātu savu nepilngadīgo bērnu ar uzturlīdzekļiem vismaz valdības noteiktajā minimālajā apmērā.

Prasītāja nav paziņojusi tiesai, ka prasību neuztur, ka pēc prasības iesniegšanas tiesā būtu mainījušies prasības pieteikumā norādītie apstākļi.

Prasības pamatojumam prasītāja norādījusi Civillikuma 177.pantu, 179.panta pirmo, piekto daļu, 15.01.2013. MK noteikumus Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.1., 2.2.punktu, 09.10.2012. Grozījumus 30.11.2010. Ministru kabineta noteikumos Nr.1096 "Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi".

Latvijas CL 179.pantā noteikts, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa (panta pirmā daļa).

Latvijas CL 179.panta piektā daļā noteikts, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Saskaņā ar Ministru kabineta (turpmāk – MK) Noteikumiem Nr.37 vecumā līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai bērna uzturam noteikta minimālā uzturlīdzekļu summa 25% apmērā no minimālās mēneša darba algas, kas pašreiz ir 90 *euro*, un bērna uzturam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30% apmērā no minimālās mēneša darba algas, jo saskaņā ar 2013.gada 27.augusta Ministru kabineta Noteikumu Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" 2.punktu, ievērojot 2014.gada 2.decembra Ministru kabineta noteikumus Nr.734, no 2015.gada 1.janvāra minimālā mēneša darba alga ir 360 *euro*.

Prasītājas norādītie 2012.gada 9.oktobra Ministru kabineta noteikumi Nr.686 "Grozījumi 2010.gada 30.novembra Ministru kabineta noteikumos Nr.1096 "Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" spēku zaudējuši 2014.gada 1.janvārī. 2010.gada 30.novembra Ministru kabineta noteikumi Nr.1096, ievērojot 2013.gada 27.augusta Ministru kabineta noteikumus Nr.665, arī spēku zaudējuši 2014.gada 1.janvārī.

Tiesa uzskata, ka šajā gadījumā piemērojamas spēkā esošās minētās likuma un noteikumu normas, jo pušu nepilngadīgais – pašlaik 2 gadus vecais bērns atrodas prasītājas apgādībā. Tādēļ atbildētāja pienākums ir dot uzturlīdzekļus sava nepilngadīgā bērna uzturam, kura uzturam līdzekļus regulāri un pietiekamā apmērā labprātīgi nedod.

Tiesa uzskata, ka, ņemot vērā visus norādītos rakstveida pierādījumus un ievērojot nosauktās likuma un noteikumu normas, ir pamats apmierināt prasību pilnīgi – no atbildētāja ir pamats piespriest uzturlīdzekļus valstī noteiktajā minimālajā apmērā, un tas ir, no atbildētāja par labu prasītājai bērna uzturam mēnesī piedzenami uzturlīdzekļi 25% apmērā no mēneša minimālās darba algas līdz bērna 7 gadu vecuma sasniegšanai un no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30% apmērā no minimālās mēneša darba algas ik mēnesi.

Uzturlīdzekļi tiesas noteiktajā apmērā atbilstoši judikatūrai, kas izveidojusies attiecībā uz Civillikuma normas par vecāku pienākumu gādāt par bērnu uzturēšanu tulkojumu (skat. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 29.augusta spriedumu lietā Nr. SKC-556), ievērojot prasītājas lūgumu, piedzenami no 2015.gada 8.septembra, kad tiesā celta prasība par uzturlīdzekļu piedziņu, jo ar prasības celšanas brīdi prasītāja

saskaņā ar Civilprocesa likuma 1.pantu uzsākusi savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju. (skatīt prasības pieteikuma reģistrācijas datumu lietas 4.lapā)

Saskaņā ar CPL 43.panta pirmās daļas 3.punktu prasītāji prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu atbrīvoti no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos.

Saskaņā ar CPL 42.panta pirmo daļu tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos.

Tiesa uzskata, ka, ievērojot minētās likuma normas, no atbildētāja valsts ienākumos piedzenama valsts nodeva 162 EUR (aprēķins saskaņā ar CPL 34.panta pirmās daļas 1.punkta b) un 35.panta pirmās daļas 3.punkta noteikumiem: mēnesī piedzenamā uzturlīdzekļu summa bērnam 90 EUR x 12 kalendāra mēneši gadā x 15 procenti) un ar lietas izskatīšanu saistītie tiesas izdevumi 5,82 EUR par ierakstītu tiesas dokumentu nosūtīšanu saskaņā ar CPL 39.panta pirmās daļas 5.punktu. (skatīt lietas 2.lapu) Maksājumu dokumentus, kas apstiprina tiesas izdevumu labprātīgu samaksu valsts ienākumos, atbildētājam nekavējoties jāiesniedz Talsu rajona tiesā.

CPL 205.panta pirmās daļas 1.punktā noteikts, ka pēc lietas dalībnieka lūguma tiesa spriedumā var noteikt, ka pilnīgi vai noteiktā daļā nekavējoties izpildāms spriedums par līdzekļu piedziņu bērnu uzturēšanai.

Šajā gadījumā prasības pieteikumā prasītāja lūgusi sprieduma nekavējošu izpildi daļā par uzturlīdzekļu piedziņu. Tādēļ, ievērojot prasītājas lūgumu un norādīto likuma normu, nosakāma sprieduma nekavējoša izpilde daļā par uzturlīdzekļu piedziņu.

Saskaņā ar CPL 204.^{1}pantu, taisot spriedumu, tiesa spriedumā nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nevar būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tiesa uzskata, ka atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tiesa norāda, ka spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas, ja pastāv kāds no CPL 440.^{2}pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42., 97., 204.^{1} panta, 205.panta pirmās daļas 1.punkta, 250.^{25}, 250.^{27}panta noteikumiem

tiesa

nosprieda:

Apmierināt prasību pilnīgi.

Piedzīt, sākot ar 2015.gada 8.septembri, no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus 2012.gada 9.decembrī dzimušā dēla /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam ik mēnesi uzturlīdzekļus 90 EUR (deviņdesmit *euro*) mēnesī, bet ne mazāk kā 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās ikmēneša darba algas ik mēnesi, līdz bērna 7 gadu vecuma sasniegšanai un ne mazāk kā 30% apmērā no minimālās ikmēneša darba algas ik mēnesi pēc bērna 7 gadu sasniegšanas, līdz bērna pilngadībai vai līdz apstākļu maiņai, kas iemaksājami prasītājai AS SEB bankas kontā LV26UNLA0050018149568.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos valsts nodevu 162 EUR (vienu simtu sešdesmit divus *euro*), kas iemaksājama valsts kasē, reģistrācijas Nr.90000050138, kontā LV55TREL1060190911200.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu Tiesu administrācijai ar lietas izskatīšanu saistītos tiesas izdevumus 5,82 EUR (piecus *euro* un 82 centus), kas iemaksājami Tiesu administrācijai, NMR 90001672316, kontā LV51TREL2190458019000.

Maksājumu dokumentus, kas apstiprina tiesas izdevumu labprātīgu samaksu, atbildētājam nekavējoties iesniegt Talsu rajona tiesā.

Noteikt, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Noteikt atbildētājam termiņu sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas – 2015.gada 26.novembra, Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, iesniedzot apelācijas sūdzību Talsu rajona tiesā.

Tiesnese I.Valbaka